

Eğitim Sisteminin Mağdurları

Ben ve arkadaşlarım eğitim sistemi mağdurlarındanız. Aslında bütün gençlik bu sistemin mağduru. Her insanın ilgi duyduğu bir alan vardır. Hakkında daha çok şey öğrenmek istediği alandır bu. Oysa hesaplarsak, bir lise öğrencisi olarak 13 ayrı ders alıyoruz. Hemen hepsinin dönem başında iki ya da üç yazılısı var. Sözlüler, testler de cabası. Düşünün. Ne istediğinize karar verecek yaştasınız; ama size hâlâ çocuk muamelesi yapılıyor. Her türlü ders gösteriliyor. Ortaokulda bunların temelini almamışsınız gibi.

Bir akşam, "yarına kimya yazılım var, ona çalışayım" diyorsunuz. Sonraki akşam, bilgisayar dersinden test, bir sonraki İngilizce'den quiz. Böyle bir sıkışıklıkta, sevdiğim, ilgilendiğim derse zaman ayırmak için, benim illa da uykumdan özveride bulunmam mı gerekiyor? Üstelik, üniversite sınavlarından sonra tercih yapacak olduktan sonra, aruz vezninden logaritmaya kadar her şeyi bilmenin ne anlamı var? Bu sınavlara her şeyi bilerek girmem gerekiyorsa, her şeyi öğrenmekle harcadığım zaman benim çok değerli zamanlarımı bir vakum gibi emmiş ve beni her şeyi bilen; ama aslında hiçbir şeyi bilmeyen bir sıfır haline getirmiyor mu?

İnsan sevdiği ve yoğunlaştığı konuda başarılı olur, değil mi? Sözcüklerden sayılara kadar her derse çalışmak zorunda kalan bir öğrenci belki başarılı bir üniversite sınavı verecektir; ama önemli olan bu başarının devamıdır. Bir öğrenci tercih belgeleri gelince affallayacak, yüksek bir puan aldım diyerek en yüksek puanlı yerleri bir bir sıralayacak tercih listesine. Bu arada hemen belirteyim, o öğrencinin hâlâ bir ideali yok. Eğer kazanırsa gireceği bölüm hakkında en ufak bir fikri olmadan, yaptığı tercihlerden birine eğer kazanır da girerse o bölümde okurken bir şeyi fark edecek: Aslında tercih ettiği bölümü hiç de sevmediği. İş yaşamına atıldığında da (eğer iş bulacak olursa!) sevmeden yapacak mesleğini. Sevmeden yapılan işten verim elde edilebilir mi?

Yabancı ülkelerdeki insanlardan çok daha fazla çalışsak bile onlar kadar başarılı olamıyoruz. Onlar bizden hep önde. Acaba neden diye hiç düşündünüz mü?

Yanıt bence açık: Ne olmak istediklerini biliyorlar. Herkes ilgi duyduğu alanda yer alıyor. Bu konuda, doğru işleyen rehberlik sistemleri var. Bilinçleniyorlar. Bizlerse, kendimizi her bir derse o kadar bölüyoruz ki, ilgi alanımızı belir-

leyemeden, yurdun dört bir tarafındaki üniversitelere adeta sığılıyoruz.

Rastgele yaşıyoruz yaşamlarımızı. "Ben aldığım puana göre tercih yapayım, neresi gelirse, orada girer okurum." Mantiğimizi bu kadar sıradan.

Bence kendini tanıyamadan, edebiyatı, fiziği, tarihi, matematiği, kimyayı, biyolojiyi, analitiği,... tanımaya çalışan bir insan rastgele biridir. Ben rastgele olmak istemiyorum. Ama bu gireceğim sınavdan düşük puan da almak istemiyorum. Lütfen beni ve tüm öğrencileri bu ikilemde bırakmayacak bir sistem kurulsun artık. Yetkililer, öğrencileri sayısal çoğunluklar olarak görmekten vazgeçip, her birinin kişilik sahibi genç insanlar olduğunu ar-

tık anlayın ve eğitim sistemimizi tekrar gözden geçirin. Daha fazla geç kalmadan yapın artık.

Funda Özdemir
Kayseri Fen Lisesi Öğrencisi

ÖSS Sınav Sistemi Hakkında

Urta Anadolu Teknik Lisesi Bilgisayar Bölümü 10. sınıf öğrencisiyim. Eğitim sistemimizdeki aksaklıklardan kaynaklanan gelecekle ilgili önemli sorunlarımız var. Bunlardan en önemlisi de üniversite seçim sistemi.

Okuduğumuz bölümümüzle ilgili yalnızca bilgisayar öğretmenliğini seçtiğimizde ek puan alabiliyoruz. Bunun getirdiği sorunlar yetmezmiş gibi, kağıt üzerinde gözükmeyen ama meslek liselerinin genel sorunu olan eğitimde fiziksel yoksulluk çekiliyor. Bu ve benzeri sorunlarımızı çözmeye yönelik bir tartışma platformu oluşturmayı öneriyorum. Bu şekilde, alınacak istikrarlı kararlarla ilgili mercilere başvurabiliriz. Sistemdeki aksaklıklara yönelik çözümler bulabilir, öneriler sunabiliriz. Yararlı olacağını düşünüyorum.

Mustafa Sudağ
Seferihisar-İzmir

ÖSS Sınav Sistemi Tercih Hakkımızı Engelliyor

Ordu Teknik Lisesi Bilgisayar Bölümü'nde okumaktayım. MEB'in bizlere reva görmesi üzerine, üniversite tercihimizi bilgisayar öğretmenliği dışında hiçbir bölüme yapamıyoruz. Eğer seçim yapmaya kalkışsak puanımızı oldukça düşürüyorlar. Bu şu anlama da geliyor: Tercih yapma haklarımızın elimizden alınması. Bizlerin araştırmacı, bilim adamı ya da mühendis olmaya neden hakkı yok? Örneğin ben, astronomi ve uzay bilimleri okumak istiyorum. Bu konuda zaten amatörce çalışmalar yapıyorum. Bulduğum kitapları, dergileri okuyorum. Ama ben astronomide kariyer de yapmak istiyorum. Fakat bu eğitim sistemi buna izin vermiyor. Bu konuda birlik olup, bir şeyler yapılması gerekiyor. İstedığımız alanda seçme hakkımız olmalı. Aksi takdirde bardağa atılan bir şeker gibi kaybolup gideceğiz.

Birol Çilci
Merkez-Ordu

Sorgulayan Genç Nesillere

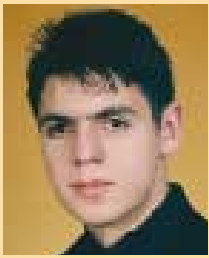
Bir gerçeği dile getirmek istiyorum. Eğitim sistemimiz çok çarpık ve bana göre de hep öyle kalacak. Nedeni çok basit: Kör bir gençliğe sahibiz. Kör bir gençlikten kastım, birer robot gibi yetiştirilmemiz. Normalde lise eğitiminin üniversiteye temel olacak şekilde verilmesi gerekirken sadece bir sınava dayalı eğitim verilmekte. Üniversitelerin ilk amacı bilim adamı yetiştirmek olduğu halde bu kurumlar meslek edinme merkezi haline getirildi. Bu nedenle de daha lisede verilmesi gereken bilim adamı özellikleri hep pas geçilmekte. Ben bundan gerçekten sıkıldım. Belki güler-

siniz; ama fizik kanunlarına karşı bile sorularım oldu. Bu sorularım hep alaya alındı. Ama doğru olan, gerçeğe karşı şüpheye yaklaşmaktı ki ben bunu hep yapıyorum. Bilim ancak bu sorularla ayakta durabilir. Kanun da olsa sorguladım. Çünkü bana gerçek hazır verilmişti ve ben bunu kabul edemedim. Sizden tek ricam sorgulayan ve analitik düşünebilen bir genç nesil için her şeyi yapmanız.

Koralp Arslan
Bursa

ÖSS Hakkında

Rize Fener Lisesi fen bölümü 2. sınıf öğrencisiyim. Sözel bölümün derslerini sevmediğim için fen bölümünü tercih ettim. Okulumdan, hocalarımdan çok memnunuz. Fakat benim ve arkadaşlarımdan tek sorunu yeni sınav sistemi. Düz lisede okuduğum için, yeni sistemin bana yararlı olacağına inanıyorum. Fakat bu sistemde okulda işlediğimiz konuların hemen hemen hiç anlamı yok. Örneğin, bu yıl üzerinde iki ay gibi bir süre çalıştığımız trigonometri, karmaşık sayılar, türev, integral gibi konular ÖSS'de hiç çıkmıyor. Sınıfta hocamız bu konuları anlatırken, bizler genelde başka konular hakkında sorular çözüyoruz. Bu durumdan hem hocalarımız hem de bizler rahatsız oluyoruz. Öğrenci konuya ilgi göstermeyince, başarı da düşüyor. Başarı düşünce ortaöğrenim başarı puanı düşük geliyor.

Okullarda işlenen konuların ÖSS sınav sistemine göre hazırlanması gerektiğini düşünüyorum. Bu konunun yetkililerce dikkate alınmasını istiyorum. Bu isteklerimi Forum'da dile getirme olanağı verdiğiniz için sizlere de teşekkürler.

Ahmet Güney

Değerli Okurlar, görüşlerinizi 400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara ya da PK 52 Kavaklıdere 06100 Ankara" adresine, gönderebilirsiniz. Görüşler aktarılırken 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz: Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülğün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77

Serbest Kürsü

Kuraklık Nedir? Ne Değildir? Kuraklığın Çözümü Nedir?

Kuraklık, yer çekimi gibi bir doğa kanunudur. Nasıl ki suyun çoğu (sel) ölümcül ise suyun azı da (kuraklık) ölümcüldür. Kuraklık, iklimin su kaynaklarını, tarımı ve tüm canlıları etkilemesinin bir yoludur. Susuzluk, enerji kesintileri, kıtlık, açlık, göç ve ölüm demektir.

Kuraklık, en kapsamlı sosyo-ekonomik zararlara neden olan, çok sinsi bir şekilde gelişen insanlığın yüzleştiği en büyük doğal afetlerdir. Kuraklığın etkisi en fazla, suya talebin en yüksek olduğu zamanlar hissedilir; ama o zaman herhangi bir önlem almak için artık çok geç kalmıştır. Normal ve bilinen atmosferik sistemler tarafından geçmişte hep oluşturulmuş ve gelecekte de oluşturulmaya devam edilecektir. 1789 Fransız Devrimi, 1917 Bolşevik Devrimi ve Türkler'in ana yurdu Orta Asya'dan M.Ö. 375 yılında göç etmelerinin nedenleri arasında iklim değişikliğine bağlı olarak bölgede ortaya çıkan kuraklık, salgın hastalıklar ve kıtlığın da bulunduğu hatırlanmalıdır. Her kuraklığı, sadece küresel iklim değişikliğine bağlamak doğru değildir. İklim değişikliğinin hiç gündemde olmadığı zamanlarda da dünyada çok büyük kuraklıklar yaşanmıştır. Örneğin, 1907 yılında Çin'de 24 milyon, 1921-22 yılları arasında Rusya'da 5 milyon, 1900 yılında Hindistan'da 3 milyon insan kuraklıktan dolayı hayatını kaybetmiştir. Bu tür açıklamalar; kuraklık, sanki yalnızca "iklim değişince" oluşmuş gibi kamuoyunda yanlış kanı uyandırmaktadır. Bununla birlikte, küresel iklim modelleri, zaten fakir olan güney ülkelerinde, sel, kuraklık ve fırtına gibi meteorolojik afetlerin sayısı ve şiddet bakımından artacağını göstermektedir.

Günümüzde de kuraklık, ekolojik bozulma ve çevre tahribatıyla birlikte küresel iklim değişiminin sonuçlarına bağlı olarak göç eden insan sayısındaki artış da hızlanarak devam etmektedir. İklim değişikliği senaryoları da, küresel iklim değişiminin dünya ve ülkemiz üzerindeki şu an sürüp giden göç ve mülteci problemlerini daha da artıracaklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca küresel iklim değişimi ve nüfus artışı göz önüne alındığında, 2050 yılında Türkiye'nin de bir yılda kişi başına düşen 700 ilâ 1910 metreküp su miktarıyla su fakiri bir ülke olacağı hesaplanmaktadır. "Periyodik bir kuraklık dönemi" ya da "Türkiye'de 10-15 yılda bir kuraklık yaşanır ve buna göre de 2001 yılı sonundan itibaren kuraklık Türkiye'yi terk edecek" gibi açıklamalar bilimsel temelden tamamen yoksundur. Dünyanın hiçbir yeri için böyle bir bilimsel bulgu ve tahmin yoktur. Gerçekte konunun uzmanı olmayanlar tarafından yapılan bu tür açıklamalar; sanki kuraklık problemi belli bir süre sonra ve kesinlikle kendiliğinden ortadan kalkacakmış gibi kamuoyunda yanlış kanılar uyandırarak, kuraklık ve diğer meteorolojik afetlere karşı Türkiye'de gerçek ve işler çözümlerin üretilmesini engellemektedir.

Gelişmiş ülkelerde kuraklıkla, yalnızca "kuraklıkla mücadele planları" ile mücadele edilmektedir. Günümüzde suni yağmur ("yağmur bombası") da henüz kuraklığa bir çare değildir. Suni yağmur yağdırılabileceği düşüncesiyle dünyanın çeşitli yerlerinde uzun yıllar denemeler yapılmıştır. Bazı durumlarda suni yağmur yağdırmanın mümkün olduğu belirtilmişse de, bugüne kadar yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlar çok çelişkili ve yetersiz olduğundan bu uygulama günümüzde büyük ölçüde terk edilmiştir. Kuraklıkla, ancak su talep ve arzını dengeleyerek mücadele edilebilir. Bunun için de "Kuraklık Planı" gibi plan ve programlarla sürekli olarak "risk yönetimine" başvuru, sürüp giden mevcut kuraklığı göz önüne alarak mevcut su kaynaklarımızı yönetebilmeli ve suyun tasarruflu kullanılmasına yönelik kararları zamanında alıp bunlar yürürlüğe konulabilmelidir. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'nin köy, kasaba, şehir ve ülke bazında kuraklık ile mücadele ve su kaynaklarımızın yönetimi için "kuraklık mücadelesi planlarını" hemen ve şimdi geliştirmeliyiz!

Hidroelektrik barajların işletilmesinde de, baraj göllerinin mümkün olduğu kadar dolu tutulması esastır. Bu da ancak kuraklığa karşı önceden planlar hazırlama, kuraklığın sürekli takibi ve zamanında hidro-meteorolojik ayarlamalar yapmak ile mümkündür. Barajlarımızdaki mevcut suyun hazırlanacak olan kuraklık planlarına göre kuraklık riski altında yönetilmesi ve gerekli tedbirlerin acilen alınması gerekir.

Türkiye'nin sınırlarını aşan suların paylaşımı üzerine yapılacak olan antlaşmalarda da (ABD-Meksika arasında yapılan antlaşmada olduğu gibi) suyun miktarı, mutlaka, olası kuraklıkların şiddetine göre değişken olmalıdır.

65 milyonluk Türkiye'de, yıllardır sürüp gelen meteorolojideki alaylı-mektepli çekişmeleri ve politik tahribat nedenleriyle, sadece 250 meteoroloji mühendisi mesleğini icra etme fırsatı bulabilmiştir. Böylece, Türkiye'de kuraklık, sel ve benzeri meteorolojik afetler tamamen sahipsizdir. Ülkemizde de kuraklık takibi ve risk analizleri yapmaktan sorumlu hiçbir kurum ya da kuruluş yoktur.

Sonuç olarak, kuraklık ve sel gibi meteoroloji karakterli doğal afetler, ülkemizde sık sık birer felakete dönüşerek, gelişmiş ülkelere nazaran çok daha fazla insan kaybına ve ekonomik kayıplara neden olmakla birlikte, geçerli çözümler de geliştirememekteyiz.

Mikdat Kadioğlu
Doç.Dr. TMMOB Meteoroloji Müh. Odası